

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 89456481/610/14
Konu : Yazılı soru önergesi (7/209)

28 Ocak 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.12.2015 tarihli ve 6854 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU tarafından verilen 7/209 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KENAN TANRIKULU'NUN 7/209 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımız, meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla geçtiğimiz dönemde yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmiştir. İlgili kamu kurum/kuruluşlarının ve sosyal tarafların görüşü alınarak Bakanlığımız tarafından hazırlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30.06.2012'de Resmi Gazete'de yayımlanmış olup iş sağlığı ve güvenliği konusu ilk kez müstakil bir kanunla ele alınmıştır.

Bununla birlikte milli ihtiyaçlar ve dünya uygulamaları da değerlendirilerek yönetmelikler hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikler alınması gereken tüm tedbirleri proaktif yaklaşım ile değerlendirmekte ve tüm çalışmaların sistematik bir biçimde yapılabilmesi için düzenlemeler getirmektedir. Bu kapsamda yapı işlerinde alınacak asgari iş sağlığı ve güvenliği şartlarını belirlemek amacıyla hazırlanan Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği 05.10.2013 tarihinde 28786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelikte yüksekte çalışma ve iskelelere ilişkin düzenlemeler detaylı olarak ele alınmıştır. Yönetmeliğin Ek-4 A bölümünün "Yüksekte çalışma" başlıklı 1, 2, 3, 4, 5 ve 6'ncı maddelerinde; yüksekte yapılması zorunlu olmayan işlerin öncelikle olarak zeminde yapılması, yapılacak çalışmaların önceden planlanması, çalışmalarda uygun araç ve ekipmanların kullanılması, çalışma yerlerinde çalışanların güvenliği öncelikle toplu koruma tedbirleri ile sağlanması, toplu koruma tedbirlerinin uygulanmasının uygun veya mümkün olmadığı durumlarda kişisel koruyucu tedbirlerin alınması ve çalışanlara yüksekte çalışma ile ilgili eğitim verilmesi vb. yüksekte çalışmaya ilişkin genel esaslara yer verilmiştir.

Bununla birlikte, Yönetmeliğin Ek-4 B bölümünün 17'nci maddesinde cephe iskeleleri ve iskele şeklinde kullanılan geçici iş ekipmanlarının, TS EN 12810-1, TS EN 12810-2, TS EN 12811-1, TS EN 12811-2 ve TS EN 12811-3 standartlarına uygun olması gerekliliği hüküm altına alınmıştır. Yönetmeliğin Ek-4 B bölümünün 18'inci maddesinde ise asma iskeleler, cephe platformları, güç kaynağıyla veya elle çalışabilen, sabit veya hareketli, daimi veya geçici asılı erişim donanımları ve bu donanımı oluşturan parçaların standartlara uygun olması gerekliliği belirtilmiştir.

Ayrıca Yönetmeliğin Ek-4 B bölümünün "İskeleler", "İskelelerde genel tedbirler", "Ön yapımlı bileşenlerden oluşan cephe iskeleleri ve seyyar iskelelerde özel tedbirler", "Asma iskele, cephe platformu ve asılı erişim donanımları şeklindeki iskele sistemlerinde özel tedbirler" başlıklı maddelerinde; iskelelerin hangi kriterlere sahip olması gerektiği, kullanılmasında dikkat edilmesi gereken hususlar, yapılması gereken kontroller vb. birçok yükümlülük bulunmaktadır.

Yapı sektörü ile ilgili bakanlığımızın yaptığı çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Kapsamında Yapılan İnşaatlarda İş Sağlığı ve Güvenliğinin İyileştirilmesi İşbirliği Protokolü (2010-2011) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında imzalanmıştır. 5 ilde 4225 yapı denetim elemanına iki günlük İSG eğitimleri verilmiştir.

Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi (İSGİP) (2010-2012) kapsamında iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerine yönetim sistemleri, risk değerlendirmesi ve gözlem metodu hakkında eğitimler düzenlenmiştir. İnşaat sektöründe İSG Yönetim Rehberi, Risk Değerlendirmesi, İSG Performans İzleme ve Sağlık Tehlikeleri Rehberleri hazırlanarak dağıtılmıştır. 10 ilde 116 işyeri ve 1500 uzmana ulaşılarak İSG Yönetim Sistemleri oluşturulmuştur.

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Projesi (2013-2015) kapsamında 33 ilde düzenlenen seminerlerle yaklaşık 2500 uzmana eğitimler verilmiştir.

İNTES ile Bakanlığımız arasında Rehber Hazırlanması Protokolü (2013-2014) ile yapı işlerinde risk değerlendirilmesi rehberi yayına hazırlanmıştır. Sağlık ve güvenlik planı rehberi yayına hazırlanmıştır.

Güvenli İskele-İskelede Güvenlik Projesi (2014-2016) kapsamında iskelelerde yüksekten düşme sebebiyle yaşanan iş kazalarının azaltılması, standartlara uygun iskelelerin üretilmesi, iskele işinin her safhasında güvenli çalışmanın sürdürülebilmesi ve standartlar uygun iskelelerin işverenler tarafından temin edilmesinin önemi ve gerekliliğinin vurgulanması için 9 ilde bilgilendirme seminerleri düzenlenerek tüm taraflarda farkındalığın artırılması sağlanmıştır. 2016 yılında bilgilendirme faaliyetleri devam edecektir.

ILO 167 sayılı İnşaatlarda İş Sağlığı ve Güvenliği Sözleşmesi 29.11.2014 tarihli ve 29190 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

04.08.2015 tarihinde İzmir-Çanakkale Çevreyolu İnşaatı kapsamında Koyundere mevkiinde yapılmakta olan viyadük ayakları beton dökümü işlemi esnasında meydana gelen kaza olayı, Bakanlığımız iş müfettişleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu müfettişleri tarafından incelenmeye alınmış olup, yapılan inceleme henüz tamamlanmamıştır. Kaza olayı ile ilgili istenilen bilgi, ancak inceleme tamamlandıktan sonra verilebilecektir.

Bakanlığımızca yapı işyerlerinde, “risk esaslı” ve “alan esaslı”, programlı teftişler yapılmaktadır. Bunun yanı sıra, Genel Çalışma Planı ilkelerine göre gerekli görülen iş kazası veya meslek hastalıkları ile yapılan ihbar ve şikâyetlerden, inceleme programına alınmaktadır. Bu kapsamda yıl boyunca yapılan programlı ve program dışı teftişlerle, sadece küçük ve orta ölçekli inşaatlarda değil, kazanın meydana geldiği işyerleri gibi büyük ölçekli inşaatlarda da iş sağlığı ve güvenliği bakımından kapsamlı denetimler yapılmaktadır.

2015 yılı içerisinde büyük ölçekli inşaatlarda iş sağlığı ve güvenliği yönünden belirlenen riskler öncelikli olmak üzere denetimler yapılmış, bazı işyerlerinde işin durdurulması yönünde kararları alınmıştır. 2016 yılında da büyük ölçekli yapı işyerlerinde benzer mahiyette teftişlerin yapılması planlanmaktadır.

04.08.2015 tarihinde gerçekleşen ve Sosyal Güvenlik Kurumu Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca iş kazası olup olmadığı konusunda incelemesi devam eden söz konusu olayda vefat eden 3 sigortalıdan bir kişinin hak sahiplerine 01.09.2015 tarihinden itibaren ölüm aylığı bağlanmış ve eşine cenaze ödeneği ödenmiştir. Bir sigortalının hak sahiplerine ölüm aylığı bağlama işlemleri hak sahiplerine ilişkin bilgi ve belge temini nedeniyle devam etmektedir. Diğer sigortalının ise yeterli hizmetlerinin bulunmaması sebebiyle hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanamamıştır.

Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumu Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca yapılan inceleme sonucunda olayın iş kazası sayılması halinde, herhangi bir prim ödeme gün sayısı aranmaksızın hak sahiplerine talepleri üzerine ölüm geliri bağlanacak olup, cenaze ödeneği de verilecektir.

Bahse konu olayda hayatını kaybeden zorunlu sigortalıların ölümü halinde bakmakla yükümlü olduğu kişiler hakkında Genel Sağlık Sigortası Tescil Prim ve Müstehaklık İşlemleri Yönetmeliğinin 16’ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre; "Kanunun 60’ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar, zorunlu sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren on gün süreyle genel sağlık sigortasından yararlanırlar. Bu kişilerin genel sağlık sigortalılığının sona erdiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde doksan günlük zorunlu sigortalılıkları varsa, on güne ilaveten doksan gün süreyle daha genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişiler dahil sağlık hizmetlerinden yararlandırılırlar." hükmü gereğince bu kişilerin, ölüm geliri veya aylığı bağlanana kadar sağlık hizmetlerinden faydalanması sağlanacaktır. Söz konusu kimseler, aylık bağlandıktan sonra 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60’ıncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlandırılacaktır.